

La Ràdio

per J.C.O.

Ràdio Sabadell va emetre per primera vegada, amb caràcter oficial, el 5 d'agost del 1933.

L'Emisora EAJ-20, Ràdio Sabadell, estava ubicada a la Rambla, el núm. 6 on ocupava dos pisos. En els anys 60 ja s'havien rebut controls, a hores nocturnes, que es captaven fins i tot a Suècia, Noruega i Finlàndia. La Ràdio Sabadell ha prestat un gran servei a la ciutat i a les seves coses, ja en l'aspecte general o específic que s'esdevenen a diari. Des dels seus informatius, passant per aquella emissió "Optimisme en el Treball", les musicals i esportives, fins i tot va realitzar-se una audició de Batxillerat Radiofònic. Es disposava d'una bona discoteca, amb música d'avantguarda, no ja solament nacional sinó estrangera. Les emissions esportives van sortir del propi àmbit de l'estudi per fer transmissions en directe des de tots els estadis d'Espanya, i no solament de futbol, també d'altres especialitats esportives. Cal incloure els programes escolars, un excel·lent equip de ràdio-teatre i fins i tot transmissions de pel·lícules des de les mateixes sales de projecció, especialment de l'Euterpe. Va crear-se "Unió d'Amics" que col·laboraren i feren realitat en molts casos "miracles" ciutadans en aquell "Servei d'Auxili", per auxiliar els necessitats. Han passat grans professionals per Ràdio Sabadell i, ja instal·lada a la nova seu del carrer Convent, ha seguit una trajectòria lloable, guanyant-se un prestigi, competint amb altres emissores de la xarxa nacional.

"Ràdio Joventut de Sabadell", ja desapareguda, ubicada en el seu temps al núm. 69 de la Rambla, va viure el seu més àlgid moment els anys cinquantes i seixantes. Se l'anomenava "l'emissora de la música" pels seus bons programes; tenia un bon equip de teatre, també impartia el Batxillerat Radiofònic, però la captació més espectacular d'audiència va registrar-se amb la seva "Cabal·gata Deportiva" que competia amb el "Estadio" de Ràdio Sabadell. No comptava amb els suficients mitjans, especialment tècnics, i ja era sorprenent la seva forma moderna d'emetre, si bé més endavant va perdre graus, fins arribar a un clasicisme que li restà interès.

La més jove de les nostres emissores, "Ona 2000", que ara passa per dificultats de tipus legalistes, va saltar a les ones fa pocs anys, en la dècada actual, però l'agilitat en el seu comportament d'emissió, amb una dinàmica jove, li obri ben aviat un camp d'addictes en molts espais ciutadans. "Ona 2000" té poca història, però la seva popularitat ha estat ràpida i justament ben guanyada.

I també és jove, si bé amb idees i una activitat creixent, la nostra Televisió de Sabadell, nascuda també en aquests anys 80, gràcies a l'esforç d'un equip jove, batallador, i coneixedor del seu ofici. Començà balbucejant, arribant a poques llars, per problemes d'antena especialment. Avui, però, TV-Sabadell va guanyant-se un lloc en l'interès dels sabadellencs. ●

Una ciutat amb vocació esportiva

per Josep Costajussà i Oliver

L'"escola" esportiva de Sabadell s'entronca en la vida ciutadana, d'una manera gradual, a partir de l'inici del segle.

Les seves arrels comencen a dibuixar-se aleshores i fins als anys trenta es configuren unes línies mestres amb una continuïtat creixent, abastint una columna vertebral d'un reconegut prestigi.

I no fou pas fàcil aquell començar, ni tampoc va haver-hi en aquell principi un moviment en massa que recolzès aquelles iniciatives. Els primers passos van ésser tímids, endegats per uns grups d'homes decidits, els quals van anar plantant uns baluards de mica en mica i no fou pas en pocs casos que van ensopegar-se amb indiferències que no pas recolzaments. Per dir-ho de manera gràfica, convé recordar que en aquells temps no era ben vist vestir de curt, així amb pantalons curts, ensenyant les cames; ni menys encara acudir a una piscina per practicar la natació. A aquells pioners se'ls batejava com a guillats. Però no van desistir pas i van continuar amb la seva dèria aconseguint nous adeptes i practicants.

Des d'aquella primera bicicleta que va arribar a Sabadell allà l'any 1886, fins a les proves de velocitat cavallística, amb apostes i tot, per les carreteres fins a Barcelona o a Caldes de Montbui, o l'organització de les primeres excursions, va haver de transcórrer com una quinzena d'anys.

I fou el 1901 que el futbol es comença a conèixer entre nosaltres, creant-se alguns equips i fundant el Centre d'Esports Sabadell (a partir del 1903), formant-se una afició entusiasta. Possiblement que la consecució de la Copa del Rei l'any 1913 marqui un any històric per l'auge creixent que després ha arribat a tenir el nomenat esport rei, arribant posteriorment el 1935 a una final de Copa, que no va voler venir a les vitrines de l'Euterpe. Entre altres equips que van donar auge a aquest esport, podem citar l'Atlètic, Espanya, Soviets, Mercantil... que van treballar molt i bé donant més projecció a aquest popular esport.

El tennis va arribar ben aviat. Del "Tenis Yung's Club" ja en tenim notícies el 1910. I seguint la relació de les modalitats esportives locals, l'any 1926 es crea el "Boxing Club Sabadell", amb antecedents fins i tot d'un parell

d'anys abans. I cal destacar que la boxa fou un dels esports que possiblement va arrelar amb més rapidesa en l'afició. No oblidem, a fi de reafirmar-ho, que en l'Olimpiada d'Amsterdam (1928) vam tenir-hi, dos representants. Cert també que a mesura que passava els temps les magnituds d'acceptació esportiva anaven canviant i els corrents innovadors eren captats amb facilitat.

Del 1924 data la pràctica Atlètica, en el desaparegut velòdrom de la Creu Alta; i el 1927 el Bàsquet, el qual va tenir un alt índex d'acceptació en la cronologia esportiva local, assolint-se destacats èxits.

La natació arriba el 1916 (un any abans ja s'havia celebrat el primer festival) i una vegada més la història ens parla d'aquell abnegat pionerisme de l'època, així com dels sacrificis que va comportar aquella empresa. Va fundar-se a Sabadell el tercer club de la nació i es construïa la primera piscina del país, en la qual l'any 1918 vindrien a entrenar els seleccionats olímpics per Ambers. I en la dècada dels anys vint, ja tenia la nostra natació títols individuals a Espanya, records nacionals absoluts i fins i tot una figura internacional.

A grans traços, l'etapa de la creació de bases podríem resumir-la així: en ple auge, amb un recolzament fèrtil per part de joves practicants i aficionats; la roda corria i ampliava el cercle. Després arribaria el 1936.

RECONSTRUCCIÓ I CONSOLIDACIÓ

Després d'aquell lapse pràcticament en blanc fins el 1939, comença per l'esport sabadellenc una nova etapa. Re-composició d'Entitats, d'instal·lacions esportives, captació de practicants, organització general en la qual els esportistes sabadellencs van fer una pinya unida de treball.

Una vegada més el futbol fou el que va captar més atenció. La prova més tangible de la seva recuperació és que ja el 1943 i per primera vegada en tota la seva història, el Centre d'Esports Sabadell aconsegueix l'ascens a la Divisió dels grans, efemèrides que s'ha repetit més tard en diferents èpoques. El 1967 s'inaugura el nou Estadi. L'"adéu" nostàlgic a la Vella Creu Alta era obligat. Es va aconseguir entrar en la història internacional jugant una Copa de

Inauguració del nou estadi del "Sabadell". (20-agost-1967).

Fires. Els alts i baixos s'han salvat sempre amb dignitat. Es va caure a Tercera, és cert, però l'impuls sabadellenc no coneix fronteres: del zero es retornà a l'infinit. De Tercera a Primera; una gesta digna d'una Entitat històrica, ensems que representativa.

En Natació, el Club cavalca de nou. El 1948 té el primer olímpic. Després els multiplicaria. Nedadors i nedadores del Club Natació han ostentat la llista de Campionats i rècords d'Espanya més fabulosos del nostre esport. I el nom dels seus olímpics van dur el nom de Sabadell arreu. L'any 1966, amb motiu del seu cinquantenari, s'inaugurà la Piscina de Sant Oleguer.

El Bàsquet va arrelar fort. Del 1940 al 50 coneixem una autèntica època d'or. S'arriba a un segon lloc en la lliga Nacional, fita mai repetida per un equip sabadellenc. Molts i entusiastes foren els homes d'un Bàsquet que avui continua amb l'equip "Caixa de Sabadell".

El Ciclisme també avança en qualitat i seguidors. I fins i tot en la nostra Plaça del Mercadal es va habilitar una pista, en la qual es van desenvolupar unes jornades inesborrables. D'aquí sortí una Volta a Catalunya. S'han viscut uns anys amb bones figures que van promocionar la nostra imatge.

El 1958, el Tennis en un creixent auge, inaugura noves instal·lacions. El 1963 són les pistes d'Atletisme les que

donen noves ales als nostre atletes, una reexida moral que promociona figures d'un alt nivell nacional i internacional, bona part sota l'aixopluc de la Joventut Atlètica Sabadell.

I no podem pas silenciar l'hoquei sobre rodes, que dugué a la ciutat títols i emoció. I el Handbol en la modalitat d'onze jugadors que ens va arribar el 1944 i és l'any 1951 que s'inicià una memorable escalada en la jove modalitat de set jugadors, que va permetre dur a la ciutat un títol d'Espanya absolut quatre anys després. Aquest esport fou als anys cinquanta i seixanta el més popular i el més practicat per la nostra joventut.

I quan sembla que ja no queda res de nou per a descobrir, heus ací que esdevenim pioners en un flamant esport: el Futbol-sala. Ben aviat va arrelar fortament entre els joves i és el 1953 que la nostra ciutat esdevé el primer escenari on es realitza una exhibició per primera vegada a Espanya, i la segona d'Europa. Fou Itàlia on es practicava aquesta especialitat importada de Sudamèrica.

I mentre avancem cap els anys setanta, Sabadell practica totes les disciplines esportives hagudes i per haver. Cal mencionar el Club d'Escacs, l'Aeri Club, el Billar, el Tir al Plat, el Nacional, Motorisme, Automobilisme, Ping-pong, o Tennis de Taula, Arquers, Societats de Caça o Pesca, la Vela, les Arts Marcials... Totes han entrat en el

concert de competicions oficials o socials, l'activitat és creixent i plausible. I és l'any 1968 que se li reconeix aquesta tasca: un reconeixement a escala nacional, ja que la nostra ciutat és proclamada la "Ciutat Piloto del Deporte Español".

La ciutat compta amb bones instal·lacions. Les d'iniciatives privades i les municipals, les quals han seguit omplint buits. Es disposa d'escoles de futbol, handbol, basquet, natació, waterpolo, voleibol... A nivell escolar s'atén molt més el bon creixement esportiu i a nivell social s'assoleixen nuclis molt importants on la companyonia i l'amistat fan que l'esport uneixi més els sabadellencs. Cal destacar, per exemple, que el Club Natació Sabadell acull a més de deu mil socis, mantenint una dotzena de seccions a un gran nivell. Altres esports locals caminen amb bones petjades. Al llarg dels anys, hem tingut campions del món de diverses especialitats, olímpics, internacionals, i especialistes i campions nacionals a la primera fila de molts esports. I seguim tenint figures cimeres de prestigi que sobrepasen ben de llarg les nostres fronteres, i Clubs i Entitats ben conegudes arreu de l'Estat. I un dels "Clubs Panathlon Internacional" sols a l'abast de poblacions d'autèntica solera esportiva.

Esportivament Sabadell camina també fermament; Sabadell serà ciutat olímpica. Hi ha escoles formatives, especialitzades amb tècnics, amb una atenció mèdica esportiva adequada. La vocació esportiva es palesa d'un extrem a l'altre de la gran ciutat. Les cent cinquanta Entitats i els homes que les formen, anònims en moltes ocasions, fan que amb el seu entusiasme i il·lusió enduguin aquesta esplendorosa activitat esportiva. Milers i milers d'esportistes formen aquesta gran família de l'Esport. Bé podem dir que la vocació esportiva els sabadellencs la duen a la sang.